

RULLEPLAN 2024-2027

CISUS STRATEGISKE OG ORGANISATORISKE PLAN FOR CIVILSAMFUNDSPULJEN 2024-27

Indhold

Indledning	2
Aktuelle tendenser i CISUs kontekst	3
Det politiske mandat og strategiske grundlag for denne rulleplan.....	4
Implementering af CISUs strategi; herunder nye initiativer i 2024.....	4
FORSTÆRKE:.....	5
Kapacitetsydelse præget af gensidig læring	5
Lokalt lederskab og mellemfolkelige partnerskaber	5
Klima, natur og miljø	5
EU naboskabsregion	6
Ressourcemobilisering	6
FORVALTE:.....	6
Nødvendige ændringer af Civilsamfundspuljen	7
Robusthed og systemoptimering	7
Ny Naboskabspulje	7
Ny EU DEAR-bevilling	8
Klimatilpasningsmidler - CCAM.....	8
FORBINDE:.....	8
Vidensdeling	8
Samarbejde med og brobygning til andre aktører i Danmark.....	8
Europæisk samarbejde	9
Internationalt samarbejde	9
FORMIDLE:	9
Globalt udsyn, solidaritet og engagement skal være en folkesag i Danmark	9
Oplysning om civilsamfundets bidrag i verden	10
Ny hjemmeside skaber nye muligheder for oplysning og vidensdeling	10
Vi vil arbejde for bedre vilkår til civilsamfundet - både i Danmark og resten af verden	10
Relevante organisatoriske ændringer og tiltag.....	11
CISUs ledelse og organisering.....	11
UMs opdaterede klausuler ang. PSHEA, anti-korruption, anti-børnearbejde og anti-terror .	11
Kvalitetssikring	11
HQAI.....	11
Nyt budgetformat; ”Fair share”.....	12
CISUs attestationsprocedurer og udbud/tilbud	12
Bilag	12

Foto på forsiden: Vinderen af CISUs fotokonkurrence 2023. Billedet er taget af Monica Mahona fra organisationen Østafrikas Venner. Det er fra Tanzanias eneste autoværksted ejet af en kvinde, hvor der er ansat 3 kvinder og 5 mænd. Billedet er taget i forbindelse med et projekt om verdensmålene.

Indledning

Som udgangspunktet for denne rulleplan har CISU fulgt *Retningslinjer for forvaltning af tilskudsmidler fra Udenrigsministeriet til Puljeordninger og Netværk* revideret i juni 2022. Det seneste budgetformat er anvendt, og der er vedlagt budget for Civilsamfundspuljen (CSP) for 2024 med overslag for 2025-2027. Denne rulleplan udgør således *Det strategiske oplæg* beskrevet under punkt 4. *Årskonsultationer og rapportering* i retningslinjerne. Her skal desuden gøres opmærksom på, at CISU ikke implementerer egne understøttende aktiviteter. Retningslinjernes henvisninger hertil gælder derfor ikke CISU.

Denne rulleplan omhandler CISUs arbejde i forbindelse med tilsagn fra Udenrigsministeriet (UM) til ydelser og støtteformer under CSP. CISU har også andre aftaler med Udenrigsministeriet (UM), baseret på udbud, vedrørende henholdsvis OpEn- og DERF-puljerne. Da fokus er på CSP, vil de andre puljer kun blive inddraget for at illustrere synergier mellem CSP og disse puljer. Rulleplanens udformning er desuden baseret på erfaringer og læring fra CISUs arbejde i tidligere år senest afrapporteret til UM d. 29.6.2023.

Rulleplanen indledes med et afsnit om kontekstuelle tendenser efterfulgt af en kort beskrivelse af CISUs 2022-25 strategi. Vi implementerer strategien igennem fire hovedindsatsområder – Forstærke, Formidle, Forbinde og Formidle – hvilket derfor også er overskrifterne for de efterfølgende beskrivelser af det kommende års strategiske fokus. Til sidst redegør vi for de vigtigste organisatoriske ændringer. Ovenstående er understøttet af en række bilag vedlagt rulleplanen.

Hovedbudskabet i rulleplanen er, at der er et uforløst potentiale blandt vores medlemsorganisationer, samt at CISU har stor robusthed og agilitet til kapacitetsopbygning og forvaltning, som kan omsætte fremtidige UM-prioriteter, hvis de reflekterer målsætninger i CISUs 2022-25 strategi. Dette kunne for eksempel være inden for temaer som klima, miljø og natur, demokratistyrkelse gennem civilsamfundet i det globale Syd og Øst, nødhjælp og folkeligt engagement ude som hjemme.

CISUs medlemsorganisationer arbejder med høj grad af engagement i stærke partnerskaber med lokale organisationer. Fremtidige UM-prioriteringer vil således både kunne understøtte dansk engagement i udviklingssamarbejdet såvel som gennem den høje grad af lokalt lederskab, der kendetegner CISUs bevillinger, lede til resultater i form af lokale løsninger på globale udfordringer.

God læselyst!

Forkortelser:

CCAM: Climate Change Adaptation Modality
CSO: Civilsamfundsorganisation
CSP: Civilsamfundspuljen
DERF: Danish Emergency Relief Fund
OpEn: Udenrigsministeriets Oplysnings- og Engagementspulje
PSHEA: Preventing Sexual Harassment, Exploitation and Abuse
UM: Udenrigsministeriet

Aktuelle tendenser i CISUs kontekst

2024 er det andet hele år i CISUs strategi 2022-25, og implementering vil ske i lyset af en række aktuelle tendenser i CISUs kontekst, der har indflydelse på de fire hovedindsatsområder til implementering af strategien. Disse aktuelle tendenser i konteksten er beskrevet kort nedenfor.

Klimaforandringer rammer udsatte grupper hårdest

Effekterne af klimaforandringer og forværring af natur- og miljøforhold bidrager i stigende grad til ulighed, der truer lokalsamfund og underminerer indsætter for bedre adgang til rettigheder og ressourcer. Vi vil derfor have fokus på at understøtte, at klima, natur og miljø indtænkes i alle relevante sammenhænge i udviklings-samarbejdet, med udgangspunkt i lokale behov. Desuden vil vi have stærkt fokus på klimatilpasning samt undersøge muligheder for at arbejde konkret med tab & skader.

Konflikter og krig – også i EU's naboskabsregion

Stadig flere folk rammes af krig og konflikt, livsvilkår forværres og bliver mere usikre, imens mængden af internt fordrevne og flygtninge stiger. Senest med den eskalerende situation i mellemøsten. Krigen i Ukraine har utroligt store omkostninger og demokratiet i EU's naboskabsregion er under pres. Vi vil derfor have særskilt fokus på EU's naboskabsregion i form af genopbygning af demokratiske institutioner såvel som på sammenhænge mellem nødhjælp og udvikling for at hjælpe marginaliserede mennesker, hvor de er.

Demokrati og rettigheder som truet fundament

Rettigheder og demokrati udgør fundamentet for udmøntningen af Fælles om Verden og for CISUs 2022-25 strategi. Samtidig ser vi globalt, at det civile råderum til stadighed indskrænkes og folks rettigheder knægtes. Vi vil derfor fortsat understøtte et bredt folkeligt engagement i Danmark i at fremme marginaliserede gruppers rettigheder, skabe udviklingsresultater og styrke civilsamfundet.

Lokalt lederskab og mellemfolkelige partnerskaber

CISUs bevillinger er kendetegnede af partnerskaber mellem lokale og danske civilsamfundsorganisationer, hvor en meget stor del af bevillingerne er allokerede til de lokale partnere, som er tættest på målgrupperne. Årsagerne til menneskers problemer er ofte så sammensatte, at det rækker ud over den enkelte organisations kapacitet, hvorfor det er vigtigt at samarbejde med andre aktører. Vi vil derfor fortsat understøtte lokalt ledede partnerskaber såvel som muligheder for at indgå i netværk og alliancer lokalt, regionalt og internationalt, og vi vil have fokus på dette på tværs af vores fire hovedindsatsområder.

Uforløst potentiale i det danske civilsamfund

CISU har de seneste tre år oplevet en meget kraftig stigning i søgning til vores puljer, og som følge heraf en kraftig stigning i antallet af støtteværdige afslag på grund af for få midler. Dette er en tendens, vi klart forventer fortsætter i 2024. Stigningen i antal støtteværdige afslag leder ikke blot til et stort uforløst potentiale, som kunne have bidraget til at sikre marginaliserede gruppers rettigheder. Det leder også til stor frustration og dobbeltarbejde hos de ansøgende organisationer i forbindelse med gentagne genansøgninger. Vi vil derfor i 2024 arbejde for at skaffe adgang til flere ressourcer til vores brugere og deres partnere samt søge at påvirke danske prioriteringer, for eksempel i forhold til udformningen af plan for Danmarks Engagement i Afrika og udviklingen af en ny udviklingspolitisk strategi. For at synliggøre den store relevans af vores brugeres arbejde vil vi udover CSP i 2024 have fokus på at dokumentere potentiale og resultater fra fx CCAM, DERF og OpEn.

Global solidaritet som en folkesag

Den store interesse i CISUs kurser og puljer viser, at der er et stort dansk folkeligt engagement i globale emner. CISU vil understøtte dette yderligere og arbejde for at gøre global solidaritet til en folkesag i Danmark, ved at stille platforme og muligheder til rådighed for engagements-initiativer fx ved en række folkemøder.

Det politiske mandat og strategiske grundlag for denne rulleplan

Den danske udviklingspolitiske strategi 'Fælles om Verden' udgør det politiske mandat for denne rulleplan. CISUs 2022-25 strategi (bilag 5) blev vedtaget på generalforsamlingen i april 2022 efter bred medlemsinddragende proces. De strategiske mål er understøttet af forandringsfortælling (anneks i bilag 5) og et resultatrammeverk (bilag 6). Det kommende år vil derfor være det andet hele år i den strategiske periode. Strategien bygger på CISUs [vision, mission og værdier](#) og er grundlaget for CISUs samlede arbejde, hvoraf aktiviteter under CSP beskrevet i denne rulleplan udgør en vigtig del. CISU har i denne strategi lagt to overordnede mål og pejlemærker, med hvert to undermål, som er summeret i teksten herunder:

Mål 1:

Bæredygtige livsvilkår

CISU vil arbejde for en verden med bæredygtige livsvilkår for alle mennesker. Vi arbejder for, at der skabes robuste lokalsamfund, der har gode sociale og økonomiske vilkår, så mennesker får indfriet basale rettigheder og ikke lever i fattigdom, og som kan modstå og forebygge effekterne af forandringer i klima, natur og miljø.

Mål 2:

Mennesker samarbejder

CISU vil arbejde for en verden, hvor mennesker samarbejder om at skabe positive forandringer. Vi arbejder for et mangfoldigt engagement i civilsamfundet, som bidrager til global solidaritet og handling. Vi arbejder for, at mellemfolkelige og lokalt ledede partnerskaber og alliancer bidrager til at skabe stærke lokalsamfund.

Klima, natur og miljø står stærkt frem i CISUs nuværende strategi. Vi så et stort ansøgningstræk ved opstarten af CCAM, klimatilpasnings-modalitet under CSP. Desuden så vi i 2022, at 62 % af den samlede sum til de "traditionelle" støtteformer i CSP var indsatser med mainstreamet fokus på klima, natur og miljø i større eller mindre grad. I 2021 tilkendegav 70 % af CISUs medlemsorganisationer, at de arbejder med klimarelaterede indsatser i forskellig grad - og 84 % oplever, at deres målgrupper er udfordret af klimaforandringerne. På mange måder ser vi altså, at klima, natur og miljø er et strategisk område, som CISU kan og vil forfølge i endnu højere grad fremover (læs mere i afsnit under FORSTÆRKE).

Mellemfolkelige og lokalt ledede partnerskaber er en del af CISUs DNA, og kan derfor ses som en selvfølge. Med denne dagsorden skrevet stærkt ind i CISUs 2022-25 strategi er partnerskabstænkning blevet sat under lup, udvikling og diskussion. Som det vil fremgå senere, fortsættes denne strategiske prioritet i 2024.

Samarbejde på tværs og et mangfoldigt engagement i civilsamfundet har fået større økonomiske ben at løbe på efter åbning af OpEn. Her viser det overvældende ansøgningstræk, at engagementet buldrer i Danmark, og mange nye samarbejder på tværs af sektorer bliver dannet. Som det vil fremgå af flere afsnit, skaber dette nye relationer og muligheder for CISU og vores medlemsorganisationer, som i 2024 vil blive videre-udforsket.

Implementering af CISUs strategi; herunder nye initiativer i 2024

CISU når sine strategiske mål igennem medlemsorganisationers, bevillingshaveres og deres partners arbejde. CISUs rolle er at understøtte dette arbejde og sikre de bedst mulige vilkår for, at de forandringer kan ske og resultater blive opnået. Vi vil desuden skabe forbindelse imellem den store ekspertise i form af både den faglige viden og mange års erfaringer, som er hos medlemsorganisationerne. Som det fremgår af side 6 i CISUs strategi 2022-25 (bilag 5), har CISU fire indsatsområder: **Forstærke, Forvalte, Forbinde og Formidle**. I lyset af CISUs strategi og aktuelle tendenser beskrevet ovenfor, vil vi nedenfor fremhæve nye initiativer på hvert af disse indsatsområder, som CISU vil have fokus på i 2024.

FORSTÆRKE:

CISU har fokus på at styrke civilsamfundet gennem kapacitetsudvikling for eksempel ved kurser, rådgivning, oprettelse af netværk og facilitering af erfaringsudveksling. CISU understøtter bredt sin mangfoldige medlemsskare, og vil derudover i 2024 særligt have fokus på følgende områder:

Kapacitetsudvikling præget af gensidig læring

CISU vil i 2024 have fokus på i dialog med medlemsorganisationerne at tilbyde kurser og rådgivninger, der reflekterer bredden i medlemsskaren. Vi vil videreudvikle online kurser for at sikre bred adgang. Samtidig ser vi også et behov for at understøtte relationerne mellem medlemsorganisationerne, hvorfor fysiske møder og højskoleweekender kan være gode veje til at skabe netværk og erfaringsudveksling. Der vil være særlig fokus på at videreudvikle de faglige netværk, der blev søsat i 2023, hvor vi vil skabe grundlag for gensidig læring mellem medlemsorganisationer.

CISU vil styrke partnerskaberne og i lyset af lokalt lederskab åbne op for gensidig læring mellem partnere (danske og internationale organisationer) ved at give flere muligheder for at inddrage partnerorganisationer i både kurser og rådgivning. CISU vil på baggrund af gode erfaringer med dette afsøge om andre kurser med fordel kunne udbydes online og på engelsk også. CISU har i de seneste år brugt *FABO* som online læringsplatform, som bruges både ved online, *on-demand* kurser og ved fysiske kurser, hvor det bruges til at styrke læring både før og efter et kursus. Det giver også bedre mulighed for, at kursusedtagere kan dele materialer med deres organisatoriske bagland og partnere.

Lokalt lederskab og mellemfolkelige partnerskaber

CISUs arbejde bygger på et fundament af den menneskerettighedsbaserede tilgang og med bevillinger, hvor størstedelen af midlerne gennem mellemfolkelige partnerskaber bliver brugt af lokale partnere, der hvor indsatsen finder sted. CISU kunne i juni 2023 rapportere til UM, at der blev allokert 76 % af alle budgetter i Civilsamfundspuljen til partnere og aktiviteter ude i verden. For DERF gik 84 % af budgetterede midler direkte til den kriseramte befolkning. CISUs medlemsorganisationer er generelt kendetegnet ved at have gensidige og ligeværdige partnerskaber med ligesindede organisationer og organiseringer. Men der er stadig muligheder for at forstærke lokalt lederskab. Dette skyldes blandt andet udfordringer med politiseringen i det danske udviklingspolitiske system, magtstrukturer i partnerskaber, og fastlagte roller både hos de danske organisationer og hos deres samarbejdspartnere. Alt sammen udfordringer, som CISU i samarbejde med medlemsorganisationer, bevillingshavere, partnerorganisationer og andre samarbejdsaktører ønsker at blive klogere på.

I CSP-retningslinjerevisionen i januar 2023 var der fokus på at integrere principperne bag lokalt lederskab, og udmøntningen af disse ændringer vil CISU monitorere tæt de kommende år. CISU vil også arbejde på en række kommunikationsprodukter om lokalt lederskab, primært målrettet CISUs brugere, men også andre relevante interessenter. Fokus vil være på at forklare CISUs forståelse af lokalt lederskab, betydningen af magt i et partnerskab samt gode råd til det gode partnerskab. Disse dokumenter vil desuden blive tænkt sammen med relevante kurser det kommende år. Tillige vil vi afsøge nye værktøjer til at skabe dialog og retning på lokalt lederskab, for eksempel ved anvendelse af Partos' *Power Awareness Tool* med CISU, medlemsorganisationer og partnere som testgruppe.

Klima, natur og miljø

CISUs strategi 2022-25 har tydeligt fokus på klima, natur og miljø, og udover at over 60 % af bevillinger i 2022 under Civilsamfundspuljen var klimarelaterede, så har søsætningen af CCAM vist, at dette område er vigtigt for en stor del af CISUs medlemsorganisationer og deres partnere. CISU arbejder løbende med kapacitetsudvikling af medlemsorganisationer indenfor klima, natur og miljø. Det tager form af redskaber til, hvordan

klimatilpasning kan integreres i udviklingsprojekter indenfor en række sektorer. Derudover afholder CISU kurser og erfaringsudveksling indenfor klimatilpasning om forskellige klimatematikker. I lyset af CCAM vil CISU tilbyde kapacitetsopbygning i relation til at designe fokuserede klimatilpasningsindsatser samt på monitorering af klimatilpasning og klimarobusthed. Der vil være løbende fokus på udveksling af erfaringer og læring samt *best practices* indenfor lokale løsninger for klimatilpasning. Endvidere vil CISU i 2024 undersøge tilgange til at arbejde med Tab og Skader. Endelig vil vi udvikle materialer og kapacitetsydelse om klima, miljø og naturbaserede løsninger.

EU naboskabsregion

Som del af CISUs arbejde med den nye støtte til EU's naboskabsregion vil CISU tilbyde kurser og rådgivning herom. Desuden ønsker CISU at danne et netværk for organisationer, som arbejder eller ønsker at arbejde i dette område. For at skabe større forståelse for hvordan man kan arbejde med genopbygning af demokratiske strukturer i den volatile og hurtigt ændrende kontekst i Ukraine, vil CISU samarbejde med den ukrainske nationale platform, Isar Ednannia, som et direkte link til den aktuelle udvikling, lokalt i Ukraine.

Ressourcemobilisering

Mange af CISUs medlemsorganisationer og brugere er udfordret af mangel på ressourcer i bred forstand. På generalforsamlingen i april 2023 blev det derfor besluttet, at CISU i det kommende år skal have fokus på at udvikle CISU som foreningsfællesskab, der i bred forstand arbejder for at mobilisere flere mennesker og ressourcer i udviklingssamarbejdet. Det omhandler både frivillige kræfter og organisatorisk udvikling samt finansielle ressourcer til at kunne drive organisationerne. Derudover ser vi også et stort pres på CISUs puljer, med en kraftig stigning de seneste tre år i støtteværdige afslag grundet for få puljemidler. Dette bidrager yderligere til behovet for at fokusere på kompetenceudvikling og erfaringsudveksling i forhold til ressourcemobilisering i bred forstand, hvilket CISU vil have fokus på blandt andet ved kursus- og læringstilbud om fonds-samarbejde, fundraising, samfinansiering, frivilligrekruttering og andre former for ressourcemobilisering. Hertil vil CISU også udvide og vedligeholde vores netværk ind i den danske fondsverden, som CISU i disse år er ved at bygge op. Vi ønsker også at gøre de danske fonde mere bekendt med CISUs medlemsskare og det danske folkelige engagement i udviklingssamarbejdet; herunder den store forandring civilsamfundet kan bidrage med. Dertil har CISU fortsat fokus på at øge midler i egne puljer, da det for alle gælder, at det dygtige engagement langt overstiger midler til rådighed i puljer til rådighed for det danske civilsamfund.

CISU vil i efteråret 2023 gennemføre en medlemsundersøgelse med særligt fokus på ressourcemobilisering. Formålet med undersøgelsen er at få et bredt billede af, hvilke behov, udfordringer og erfaringer CISUs medlemsorganisationer har med hensyn til at mobilisere flere mennesker og ressourcer i udviklingssamarbejdet. Det vil hænge tæt sammen med vores faste tilfredshedsundersøgelse om medlemsorganisationers brug af CISU. Resultaterne af dette vil blive omsat i 2024 med et fortsat fokus på at understøtte medlemsskaren bedst muligt på dette område særligt også ved at styrke relationer imellem organisationer såvel som til relevante eksterne aktører - for at understøtte en større diversificering af grundlaget for organisationernes finansiering og ressourcemobilisering i bredere forstand.

FORVALTE:

CISU arbejder for at sikre, at der er plads til en bred vifte af muligheder indenfor Civilsamfundspuljen (CSP), både i relation til temaer, indsatsstørrelser og geografi. CISUs forventede omsætning for 2024 er ca. 300 mio. kr., heraf udgør CSP's andel ca. 250 mio. kr. (inkl. tillæg), som det fremgår af bilag 7. CISU forvalter ved udgangen af september 2023 et rekordantal projekter; i alt 560 projekter og programmer er i skrivende stund

”åbne” i CISUs systemer; fordelt på 35 åbne kontrakter under DERF, 93 åbne kontrakter på Open og 432 åbne kontrakter under CSP. Forventningen til 2024 er, at CISU fortsætter på nuværende niveau.

CISUs forvaltning vil i 2024 have særligt fokus på:

Nødvendige ændringer af Civilsamfundspuljen

Civilsamfundspuljen er under et historisk pres, og CISU afviser tiltagende flere ”støtteværdige” ansøgninger grundet manglende midler. Det på trods af at CISU, i samarbejde med Udenrigsministeriet, har udloddet midler gennem adskillige tillægspuljer, såsom Råderum-, Engagements-, og klimapuljen (CCAM). CISUs mandat som formuleret i Finansloven lyder: *”Der ydes tilskud til den rådgivning, som CISU giver bl.a. mindre og uerfarne danske organisationer med henblik på at forbedre deres kapacitet til at forberede og gennemføre konkrete udviklingsaktiviteter. Herudover får CISU stillet et rammebeløb til rådighed til en civilsamfundspulje, som yder økonomisk støtte til civilsamfundsindsatser, der både understøtter folkeligt engagement og udviklingsindsatser, med henblik på fordeling til et bredt udsnit af danske civilsamfundsorganisationer.”*

Forestillingen om, at de civilsamfundsorganisationer, der ikke kan få støtte til deres aktiviteter direkte fra Udenrigsministeriet, kan få det gennem CISUs puljer, holder ikke længere stik. Konkurrencen om midlerne er ekstrem hård, til stor frustration hos CISUs brugere, som oplever, hvordan den hårde konkurrence presser de små- og mellemstore CSO'er og tærer på engagementet blandt de frivillige i medlemsorganisationerne.

CISUs sekretariat og bestyrelse, vil sammen med sit medlemskab, og i dialog med UM, bruge 2024 på at komme med et bud på en ny fortælling om, hvad Civilsamfundspuljen er og skal løfte. Og alt efter hvordan disse samtaler falder ud, vil der ske justeringer af CISUs forvaltning af de forskellige puljevinduer under CSP, som med stor sandsynlighed kræver revision af retningslinjer mm. Den nuværende situation er uholdbar og vil - udover et uforløst forandrings-potentiale i gode, bæredygtige indsatser - gå ud over det folkelige engagement, som CISU blandt andet er sat i verden for at støtte.

Robusthed og systemoptimering

CISUs store portefølje af ansøgninger og bevillinger kræver et effektivt og robust system til forvaltning og sagsbehandling samt interne kontrolsystemer. CISU arbejder derfor til stadighed på at optimere forvaltningen af bevillinger, og 2024 er ingen undtagelse. Der vil i 2024 være særligt fokus på yderligere optimering af bevillingsafstemninger for CISUs puljer mellem sagsbehandlingssystemet og økonomistyringssystemet, hvor ekstern IT-leverandør er blevet identificeret og kontraheret til videreudvikling og support.

Derudover udbygger vi løbende funktioner i vores sagsstyringssystem ”Vores CISU”, bl.a. til håndtering af antikorrupsions-området, samt løbende optimeringer baseret på input fra interne og eksterne brugere.

Ny Naboskabspulje

EUN kontoret kontaktede CISU i sommeren 2023, med henblik på at opstarte en dialog om et nyt finansieringsinstrument til støtte for civilsamfundet i vores østlige naboskabsregion. Det udmøntede sig i en konceptnote og en tillægsbevilling på Finanslov 2023 på 30 mio. kr.

Den nye Naboskabspulje, som er et særskilt puljevindue under Civilsamfundspuljen, er opbygget efter Civilsamfundspuljens forvaltningsvejledninger, men kræver særskilte retningslinjer, som udarbejdes i løbet af efteråret 2023, hvorfor udmøntning og udlodning af puljemidler må forventes at foregå i første halvår 2024. Det er CISUs forhåbning, at puljevinduet bliver til et flerårigt vindue, som minimum for perioden 2023-2026, så partnere kan planlægge og agere langsigtet.

Ny EU DEAR-bevilling

CISU har fået oplyst, at det konsortium, bestående af 11 europæiske organisationer, som CISU er en del af, har vundet udbud under EU DEAR (*Development Education and Awareness Raising*). Puljen skal arbejde med oplysning og engagement af europæiske borgere om globale forhold. Projektet har fået arbejdstitlen *Connect for Global Change*, og der forventes åbnet for ansøgninger til puljen i løbet af sommeren 2024. Projektet komplementerer CISUs arbejde med OpEn-puljen, som forvaltes af CISU sammen med Fonden Roskilde Festival. Projektet løber 2024-2027, med udlodning af puljemidler i 2024 og 2025.

Klimatilpasningsmidler - CCAM

Over finanslovskontoen til miljøbidrag og modstandsdygtighed mod klimaforandringer finansieres CISUs *Støtte til Klimatilpasning* (CCAM) på Finanslov 2022 og 2023 med i alt 107,5 mio. kr. Der ligger en planlagt ansøgningsrunde i februar 2024 med ca. 50 mio. kr. til udlodning.

CISU vil i 2024 påbegynde dokumentation af potentiale og resultater efter første års projektimplementering, som kan informere, hvilke kapacitetsydelse der skal tilbydes og til justeringer i puljen fremadrettet. Dette indebærer blandt andet erfaringsudveksling blandt bevillingshavere, projekttilsyn, eksternt review og status-samtaler med bevillingshavere. Derudover arbejdes der i efteråret 2023 med en mindre opdatering af retningslinjerne og eventuelle relevante materialer, baseret på første års interne læring, som træder i kraft til ansøgningsrunden 2024.

FORBINDE:

CISU vil i 2024 have øget fokus på at forbinde erfaringer fra praksis med ny viden. Og på at forbinde mennesker i anvendelsen af den nye viden. Dette vil ske dels ved internt at øge videns- og erfaringsdeling ved netværksdannelse mellem medlemsorganisationer, samt eksternt gennem samarbejde med andre aktører i Danmark, Europa og internationalt. Dette vil ske ved at fokusere på følgende områder:

Vidensdeling

CISU vil udarbejde en række analyser af relevante civilsamfundstemaer, fx klima og lokalisering, for at forbinde viden og praksis og udvikle korte, overskuelige materialer for at dele denne viden med vores brugere.

CISU vil i 2024 have fokus på at videreudvikle de nye faglige netværk (9 netværk defineret af tematikker i CISU-bevillinger), der blev igangsat i 2023. Disse vil blive brugt som rammer for tematisk erfaringsudveksling samt til at opbygge relationer internt i netværket såvel som til eksterne aktører. På opfordring fra medlemsorganisationer startede vi i 2023 CISUVÆRK, som er et netværk, der fokuserer på organisatoriske udfordringer – og dette arbejde vil som del af årets tema om CISU som foreningsfællesskab have forøget fokus i 2024.

Samarbejde med og brobygning til andre aktører i Danmark

En del af de strategiske tanker bag de nye faglige netværk er også, at disse netværk på sigt kan blive *hubs* for brobygning og vidensdeling med andre relevante aktører. Den nye OpEn-pulje giver også gode muligheder for synergier med CSP og for samarbejde med helt nye aktører som filmselskaber, journalister, kulturinstitutioner og den private sektor. CISU vil aktivt opsøge samarbejdsflader med aktører udenfor civilsamfundet som fx forskningsinstitutioner, fonde og relevante statslige og private aktører mv.

CISU vil for at koordinere og udveksle viden og erfaringer samt koordinere udbuddet af kapacitetsydelse fortsætte det tætte samarbejde med de andre puljeordninger, DH, CKU, DUF og Globalt Fokus (hvor CISU er repræsenteret i både Styregruppe og Forretningsudvalg). Derudover understøtter CISU bevillingsarbejdet i fx DH's, Den Ny Demokratifond og i to af Globalt Fokus' bevillingsudvalg samt i *advisory board* for Dansk

Flygtningehjælps Diasporapulje. CISU har desuden været en hovedaktør i Verdens Bedste Nyheder og har plads i bestyrelsen (i et skift med 92-gruppen). CISU vil forsat være en del af styregruppen Grønt Partnerskab i samarbejde med Globalt Fokus, 92-gruppen og HCE samt deltager i ekspertpanelet for *Danida Green Business Partnership*. Og er desuden en del af tænketanken Det Fælles Bedste og Epinions netværk, AnalytIO.

Europæisk samarbejde

CISU vil samarbejde på europæisk plan med deltagelse i sammenslutningen af paraplyorganisationer for mindre CSO'er, [European Network for Citizen Initiatives in Global Solidarity - CIGS](#), som CISU har været med til at oprette. Dette inkluderer også på forskningssiden at samarbejde med Radboud University med at analysere lokalt lederskab og *added value* i partnerskaberne mellem europæiske CSO'er (herunder også CISUs medlemsorganisationer) og deres samarbejdsorganisationer i resten af verden. Endvidere vil CISU styrke samarbejdet med 10 andre nationale og regionale platforme involveret i *Connecting for Global Change* projekt, der finansieret af EU DEAR blev godkendt sent 2023 med opstart i 2024.

Internationalt samarbejde

CISU vil fortsætte sit samarbejde med [CIVICUS](#) og *Affinity Group of National Associations* (AGNA) samt på regionalt niveau med udvalgte aktører som WACSI ([West Africa Civil Society Institute](#)) og TCDC (Training Centre for Development Cooperation) og [Uganda National NGO Forum](#), hvor mange af CISUs medlemsorganisationer arbejder. CISU fortsætter ligeledes med at introducere CISU-medlemmer til internationale initiativer, tænketanke og organisationer gennem fx online *Learning Lunches*. Desuden vil CISU styrke forbindelsen til *Global Fund for Community Foundations*, som har været bannerførere på #shiftthepower, herunder baseret på CISUs erfaringer med lokalt lederskab deltagelse til det globale *Shift the Power Summit*.

Vedrørende klima vil CISU på baggrund af 2023 konference i Bangkok udbygge samarbejdet med en række aktører om *community based adaptation*. For at styrke den strategiske udvikling inden for *humanitær assistance* har CISU i partnerskabet med [Red Barnet Danmark](#) valgt at oprette et *advisory board* under [nødhjælpapuljen DERE](#), som består af repræsentanter fra [NEAR Network](#), [Global Network for Disaster Reduction](#), [Start Network](#) og [Ground Truth Solutions](#). I forhold til *EU's naboskabsregion* vil CISU øge samarbejdet med nationale platforme som *Isar Ednannia* i Ukraine og *Caucasus Caregiver Cooperation Network* i Georgien.

FORMIDLE:

CISU vil motivere danskeres globale engagement gennem oplysning og kommunikation om globale forhold. Samtidig ønsker vi at synliggøre civilsamfundets rolle blandt andet ved at kommunikere resultater fra medlemsorganisationernes samarbejde med partnere og anvendelsen af CISUs ydelser. En vigtig del af vores arbejde er også at styrke og skabe bedst mulige vilkår for danske organisationers arbejde og bedst mulige råderum for deres partnere igennem interessevaretagelse i relevante fora.

Globalt udsyn, solidaritet og engagement skal være en folkesag i Danmark

Vi ønsker at skabe synlighed om civilsamfundets stærke forandringskraft i udviklingssamarbejdet og har en målrettet vision om at gøre globalt udsyn, solidaritet og engagement til en folkesag i Danmark. CISUs forvaltning af Udenrigsministeriets Oplysnings- og Engagementspulje ([OpEn](#)) har derfor både tæt synergi med, men løfter også mulighederne i forhold til den oplysningsforpligtigelse, som er del af Civilsamfundspuljen. Det første år med OpEn har vist, at ambitionerne om at nå ud til helt nye målgrupper i Danmark med initiativer, der skaber globalt udsyn, solidaritet og engagement, i høj grad er muligt at opnå. CISU vil forsat understøtte det sprudlende engagement og stille platforme (på diverse folkemøder og andet) til rådighed igennem OpEn,

hvilket også åbner op for nye samarbejder mellem de meget forskelligartede brugere af OpEn og civilsamfundspuljen samt CISUs medlemsorganisationer.

Oplysning om civilsamfundets bidrag i verden

CISU arbejder for at udbrede konstruktiv kommunikation om verdens fremskridt. Både direkte i egne historier og gennem medlemsorganisationer. Desuden er vi både praktisk og organisatorisk en del af Verdens Bedste Nyheder, hvor CISU er stiftende medlem og i bestyrelsen og hvert år organiserer og samler uddelere til Verdens Bedste Morgen. I det kommende år vil vi prioritere at fortælle flere historier ude fra verden samt portrættere CISUs medlemsorganisationer og deres arbejde. CISU vil gennem egne kanaler såsom nyhedsbrev, podcast og på sociale medier samt gennem CSP Oplysningspuljen understøtte oplysningsaktiviteter i Danmark. Desuden vil vi fortsat inspirere og understøtte medlemsorganisationer og bevillingshavere i deres egen kommunikation. Formålet er at synliggøre civilsamfundets store forandringskraft i udviklingssamarbejdet ved at dele viden om indsatser og resultater med den brede befolkning såvel som med beslutningstagere.

Ny hjemmeside skaber nye muligheder for oplysning og vidensdeling

CISU har i 2023 udviklet en ny hjemmeside, som vil blive lanceret i 2024. Hjemmesiden skal ikke mindst gøre adgangen til historier og viden om civilsamfundets bidrag i udviklingssamarbejdet mere tilgængeligt for både egne brugere såvel som en bredere målgruppe. Vi vil gøre det til en bedre oplevelse at tilgå CISUs ydelser og har desuden arbejdet med at skærpe kommunikationen til vores medlemsorganisationer. Hertil har det også været en prioritet at gøre adgangen til engelsk information lettere. Det hænger også sammen med vores stadig prioritering af at udvide mulighederne for vidensdeling på den online læringsplatform FABO, som tidligere nævnt i relation til at understøtte den gensidige læring.

Vi vil arbejde for bedre vilkår til civilsamfundet - både i Danmark og resten af verden

Som det er beskrevet i tidligere afsnit, er der pres på CISUs puljer. Det er ét af flere områder, hvor det danske civilsamfund, som er engageret i udviklingssamarbejde, er pressede. Vi hører også fra vores medlemsorganisationer, at de er pressede på ressourcer i bred forstand, og af at det kan være svært at følge med i de administrative byrder, der hviler på foreningerne. CISU har selv, som nævnt i årsrapport for 2022, arbejdet med forenkling på tværs af egne puljer. Her har vi erfaret - også ved eksternt indblik - at vi nu har forenklet så meget, det er muligt indenfor rammer udstukket af UM. Derfor vil yderligere tiltag kræve en fortsat dialog med UM om, om disse rammer kan gøres yderligere fleksible. Desuden vil vi fortsat arbejde for, at andre instanser får blik for den administrationsbyrde, der fortsat ligger på foreninger i Danmark, særligt foreninger med internationalt formål; hvor bankernes håndtering af hvidvaskningsloven og besværligheder i visumansøgninger blandt andet udfordrer civilsamfundsorganisationer. Derudover vil vi fortsat arbejde på at forhandle gode rabataftaler til vores medlemsorganisationer, for eksempel softwaresystemer, som kan lette administrationsbyrden og den økonomiske byrde til disse. Ligeledes håber vi, at de relationer, der skabes i vores nye faglige netværk (beskrevet under afsnit om FORSTÆRKE og FORBINDE) kan skabe mulige samarbejdsflader mellem organisationer, som et potentiale for at kunne dele ressourcer og administrationsbyrder.

Civilsamfundets råderum indskrænkes dramatisk disse år. Det er en udfordring som vi gennem kapacitetsudvikling og kommunikation søger at sætte vores bevillingshavere og deres partnere i stand til at adressere i deres projekter. Et tiltag, der kan komme både det danske og internationale civilsamfund til gavn, er det nye 'Acter' initiativ, som CISU fortsat vil understøtte.

Relevante organisatoriske ændringer og tiltag

CISUs ledelse og organisering

CISU har i flere år opereret med en smal ledelse bestående af to personer. CISU er dog vokset i størrelse, og opgavekompleksitet, hvorfor det er besluttet at udvide ledelsen med én person. Den nye ledelsesorganisering skal sikre udvikling og gennemførelse af bedre ydelser ved at styrke medarbejdernes adgang til ledelsen, samt styrke at ledelsen har tid og ressourcer til med overblik at indgå som sparringspartnere for interne processer og eksterne interessenter, herunder UM m.fl. Stillingen har været slået op i efteråret 2023, og en ny leder forventes rekrutteret før udgangen af 2023.

For at styrke implementeringen af CISUs 2022-25 strategi er sekretariatet organiseret i en gruppestruktur, der reflekterer ovennævnte fire hovedindsatsområder. Gruppernes arbejde er styrket ved, at de arbejder på baggrund af ToR med semesterspecifikke outputs samt med klar reference til ledelsesrepræsentant, og til bestyrelsesundergrupper for at understøtte dialogen med det demokratisk valgte niveau.

UMs opdaterede klausuler ang. PSHEA, anti-korruption, anti-børnearbejde og anti-terror

CISU har løbende indført UM's klausuler om de ovennævnte emner i bevillingskontrakterne, senest om børnearbejde f.o.m. efteråret 2022. Primo 2023 indgik puljeordningerne og HCE en aftale om minimumskrav for bevillingshavere. CISU har afholdt en workshop om de fire emner, og hvorledes krav og anbefalinger kan rulles ud til bevillingshaverne, med kravsafstemthed som et vigtigt fokus. *Accountability*-gruppen i CISU har i efteråret 2023 fokus på at identificere og udarbejde eksempler og vejledninger for de fire områder samt for adfærdskodeks generelt. Dette område vil være højt prioriteret af CISU i 1. halvår 2024, hvor *accountability* krav og anbefalinger til bevillingshaverne vil blive synliggjort. Målet er at gøre alle relevante bevillingshavere i stand til at få implementeret kravene i løbet af 2024. Dette via vejledning, sparring, materialer og kapacitetsudvikling indenfor områderne, herunder også via FABO og CISUs nye hjemmeside.

Kvalitetssikring

CISU har udviklet et 2022-25 Resultatrammeværk (bilag 6) for at kunne monitorere, dokumentere og lære fra implementeringen af CISUs strategi 2022-25 (bilag 5). Rammeværket bruges som grundlag for rapportering til UM. Rammeværket dækker hele CISU – og dermed også støtteformer som DERF og OpEn udenfor CSP. Etablering af 'Vores CISU' samt integration af Power-BI rapporter giver os endvidere mulighed for at trække data, så vi kan monitorere tættere og bedre. Derudover har vi løbende tilfredshedsundersøgelser af både kurser og rådgivninger.

Mindst en gang årligt er monitorering af CISUs ydelser på dagsordenen til et bestyrelsesmøde i CISU, hvor bestyrelsen får status på alle CISUs arbejdsområder med mulighed for kritisk at stille spørgsmål og intervenere om nødvendigt.

HQAI

Humanitarian Quality Assurance Initiative (HQAI), som foretager certificeringer af humanitære- og udviklingsorganisationer ud fra *Core Humanitarian Standards* (CHS), har efter en lang proces, i september 2022 verificeret CISU som puljeforvalter på baggrund af et fælles pilotprojekt mellem CISU, HQAI og CHS-alliancen.

Siden verificeringen har CISU haft fokus på, hvorledes rapportens anbefalinger kan inkorporeres i CISU og puljerne. I 1. kvartal 2024 skal CISU aflevere en statusrapport til HQAI, som danner baggrund for den 2. halvdel af den 3-årige (2022-2025) cyklus for HQAI-verificeringer. CISU deltager i *Focal point* møder i HQAI regi samt hos CHS-Alliancen. I 2024 vil CISU også have bilaterale diskussioner med andre HQAI-interessenter

angående verificeringer af puljeforvaltere samt lokale partners muligheder og behov, særligt set i lyset af lokaliseringdagsordenen og de kommende nye/reviderede CHS-standarder.

Nyt budgetformat; "Fair share"

2022 var første år med det nye format for budget og regnskab, hvor *Overhead* er taget ud og erstattet med en *"Fair share"*-tilgang og omkostningskategorier (A1-A7, B1). Der er stadig udfordringer på tværs af puljerne (CISU, CKU, DH, DUF) med operationaliseringen af *"Fair share"*-begrebet. På et møde i UM primo 2023 blev det aftalt, at puljerne skulle komme med et udspil til, hvordan det kunne håndteres mere enkelt, med arbejdstitel *"Fair-budgettering"* til opfølgende drøftelse med HCE. Dette udspil vil blive delt med HCE i løbet af efteråret 2023 med henblik på udmøntning i 2024, hvis der kan opnås enighed om en tilrettet forvaltningsmæssig udmøntning af princippet.

CISUs attestationsprocedurer og udbud/tilbud

I foråret 2023 gennemførte CISU et udbud på IT *hosting*, software og support til sekretariatet samt tilbudsrunde vedrørende CISUs nye hjemmeside. I efteråret 2023 gennemføres udbudsrunde for CISUs revision af årsregnskaber, finansiel sparring og rådgivning m.v. I efteråret 2022 blev udbudsrunder for revision af bevillinger under 200.000 kr. gennemført. Der forventes derfor ikke større udbudsrunder i 2024, men CISU gennemgår løbende aftaler og tilbud for relevante områder af foreningens virke.

Bilag

- 1) Beskrivelse af CISUs organisation og virke
- 2) CISUs adfærdskodeks
- 3) Årets fokus for CISU 2023-2024
- 4) [CISUs Status og Perspektiver 2022-2023](#)
- 5) CISUs Strategi 2022-2025
- 6) CISUs resultatrammeværk 2022-2025
- 7) Budget CSP Revideret 2023 samt overslag for 2024-2027
- 8) CSP Tilsagnsbudget for 2023 + overslag for tilsagnshåndtering for 2024-2027